

ERREFUXIATU KRISI GLOBALA

Eta Europara iristean zer?

Errefuxiatuen gaia komunikabideetako lehen lerroetatik baztertu den arren, Europara milaka lagunek ihes egiten jarraitzen dute. Urtea hasi zenetik 800.000 errefuxiatu inguru heldu dira Alemaniara; Italian iheslarientzat bideratutako dirua ez da iritsi eta ziurgabetasun egoeran bizi dira; Euskal Herrian, traba ugari aurkituko dituzte hona iristen direnek. Hiru errealitate horiei heldu diegu.

Martin Mendizabal Garai
@mendigarai

Hassan Siriatic dator eta hamaika hila-bete daramatza Alemanian. Siriako hiri-buru Damaskon emaztea eta bi semeak utzi zituen. Schierling-en izan gara berekin, Regensburg hiritik 20 bat kilometrorra dagoen 7.000 biztanleko herrian. Duela urtebetetik hainbat errefuxiatu bizi dira bertan, eta horietako bat da Hassan.

Damaskon inprenta baten jabea zen, baina bonbardaketa batek enpresa eta etxea txikitu zizkiontenean ihes egin behar izan zuen. Europara iristeko pasatakoak kontatu dizkigu: “1.500 euro ordaindu behar izan nituen beste 33 pertsonekin hamar baino eraman zitzakeen plastikozko ontzi batean Turkiatik Greziara iristeko. Bidaiaren erdian motorea hondatu egin zen eta Greziako armadak erreskatatu gintuen”. Beti giza trafikatzailen menpe, herrialde heleniarraren eta Mazedoniaren arteko muga bost aldiz igarotzen saiatu ondoren Serbia, Hungaria eta Austria zeharkatu eta iritsi zen Alemaniara.

Herri txikia izanik, Schierlingek ez dauka Alemaniako beste hainbat tokitan dauden errefuxiatuak hartzeko erai-kin handirik. Momentu honetan etxe pribatu batean bizi da Hassan, beste 19 siriarrarekin batera. Schierlingera ailegatu berri direnekin fenomeno hau oso ohikoa dela esan digu Uschi Grandelek. Bera errefuxiatuei laguntza eskaintzen

dion elkarte batekoa da, baita Alemaniako Euskal Herriaren Lagunak-eko arduradun eta Partizan Travel-eko kide ere. Asilo eskaera egin dutenak etxe pribatuetan hartzea diru iturri bilakatu da hainbat herritarrentzat. Babariako Gobernuak errefuxiatuak hartuz gero jabeei pertsona bakoitzeko egunean 15 eta 30 euro tartean ordaintzen die: “Etxe batean 20 errefuxiatu sartzen bada hilabetean 9.000 eta 18.000 euro artean irabaz dezakezu –esan digu duela 15 urtetik Schierlingen bizi den Grandelek–; herriko hainbat lagun bankuei etxeak erosteko kredituak eskatzen ari da: negozio borobila da”.

Siriara itzuli nahi duen galdetuta, Alemaniak herrialdean gelditzeko eman dion aukeraz eskertuta dagoela erantzun digu Hassanek: “Gu ez gara sofan eserita egotera etorri, gu lan egiteko gogoz etorri gara”. Integrazioa, ordea, ez da batere erraza izan Hassanentzat. Edonola ere, eguneroko bizikidetzak herritarren aurreiritziak apurtzen lagundu du: “Gaur da eguna bizilagunekin erlazio ona daukadana eta elkar laguntzen duguna”.

Hassani asilo eskaera berriki onartu diote. Momentu honetan gobernuak antolatzen duen aleman kurtsoarekin has daiteke, “orain arte soilik Schierlingeko laguntza taldeak antolatzen zituen kurtsoetara joan nintekeen”. Beste hainbat

siriarrak jada lortu dituzte paperak eta gainontzekoek, Grandelen ustez, denbora gutxi barru eskuratuko dituzte. Baina asilo eskaera aztertu bitartean ezin dute ez lanik egin ezta estatuak antolatzen dituen klaseetara joan ere, eta horrek egoera gogorak sortzen ditu, errefuxiatuen aldeko aktibistaren esanetan.

Lehen eta bigarren mailako migratzaileak

Denek ez dute Hassanen zorte bera izan. Schierlingera iritsi ziren lehen errefuxiatuak Etiopiakoak ziren eta deportatuak izateko arriskuan daude. Schierlingen, Balkanetako herrialdeetatik iritsitako errefuxiatuak ere bizi izan ziren eta herrialdetik kanporatu zituzten. Txetxeniar familia bat Schierlingen urtebetek izan ondoren deportatu egin zutela esan digu Grandelek: “Txetxeniar iristean errepresio handia jasan zuten. Poliziak gizona atxilotu zuen eta ez dakit emakumea bizirik ote dagoen ere”.

Babariako estatuan deportazioetara bideratutako bi etxe daude: bata Bamberg-en eta bestea Manchingen. “Erregistro zentroak” direlakoetan, *große-kolition* edo koalizio handiaren –CDU Alemaniako alderdi demokristauak, eta CSU eta SPD alderdi sozialdemokratek osatua– esanetan, herrialde germaniarrean gelditzeko “perspektiba gutxi” dutenak eta “gerrarik ez dagoen” he-

JAVI JULIO / NERVIOfOTO

Iheshlariak Greziako Lesbos irlan. Herrialde hura igarotzeko baimena lortuta, Atenasera eramango dituen ferryaren zain egunak igaro ditzakete portuan. Gero, Europako beste herrialdeetarakin bidaia luzea jarraitzen dute.

rrialdeetatik datozen asilo eskaeradunak pilatzen dituzte. Gutxienez halako beste hiru etxe eraikitze proiektuak onartu berri ditu gobernuek. Hala, hainbat hilabetez luzatzen ziren asilo eskaren erantzunak hiru astetan erabakita izango dituzte hemendik aurrera. Emilia Müller CSUko politikariak esan du “politikoki jazartuak ez diren errefuxiatuak” herrialdeetatik kanporatuak izango direla –gehienak Balkanetako herrialdeetakoak dira, %40 estatistiken arabera–.

Alemaniko eskuina itsututa dago gero eta krisi ekonomikoak bultzatutako migratzaileak desberdintzen, hau da, errefuxiatuak mailakatzen. “Lehen mailako” migratzaileek –gehienak siriarrak eta klase ertainekoak– ikasketak dituzte eta herrialde germaniarrak interesa du horiengan. *Statista* estatistika atariaren arabera, gaur egun Alemaniako popu-

lazioaren ia laurdenak 60 urtetik gora dauka eta 2030ean zazpi milioi erretiratu izango ditu herrialdeak. Alemaniako Banku Zentraleko presidente Jens Weidmannek esana da “errefuxiatuen eskulan merkea” beharko dela etorkizunean ongizate ekonomikoa mantentzeko.

Azken hilabeteotan CDU eta CSUren arteko tentsioa areagotzen ari da, baita barne mailan ere. Angela Merkel Alemaniako kantzilerrak hain famatua egin den “*Wir schaffen es*” (Guk ahal dugu) lema behin eta berriro errepikatzen ari da, hau da, Alemaniara etortzen diren errefuxiatu guztiak hartzeko ahalmena dutela. CSUko presidente Horst Seehoferrek eta CDUko Barne Ministro Thomas de Maizierek esan dute ezin dela jende gehiago onartu. Migrazioaren gaiarekin uzkurragoa den CSUtik, berriz, hesi bat eraikitzea espekulatu ari dira.

» **HASSAN, ERREFUXIATU SIRIARRA ALEMANIAN:**
“Gu ez gara sofán eserita egotera etorri, lan egiteko gogoz etorri gara”

Herritarren iritziak ere polarizatzen ari dira: gero eta gehiago dira immigranteen aldeko ekimenez gain, diruz, arropaz edota janariz laguntzen dutenak. Egun, arazoa ez da bolondres falta, lagundu nahi duen jendea koordinatzeko zailtasuna baizik. Baina aurkako iritziak ere gero eta nabariagoak dira: duela hiru urte Europar Batasuna eta

Euroaren aurka dagoen AfD alderdi eskuindarrak %5eko indarra zuen, bada egun bikoiztu egingo lituzke emaitzak, Alemaniako hirugarren indarra izate-raino.

Austria eta Alemaniaren arteko mugan

Schärding eta Salzburgeko kanpalekue-tan Austriako armadako soldaduak ikus ditzakegu muga zaintzen. Duela zenbait astetik egunero milaka errefuxiatuk igarotzen dute Austriaren eta Alemaniaren arteko lerroa. Hasieran, errefuxiatu gehienek Alemania, Suedia edota Norvegia zituzten buruan, orain Austria ere asilo eskaera ugari jasotzen ari da.

Lagun askok jada bidaiaren zati go-gorrena igaro dute. Gurutze Gorriko eta Caritaseko kideak laguntza humanitaria koordinatzen ari dira, baina hala ere kaos handia nabari da kanpalekue-tan. Bidaian bizitakoak, mesfidantzak edota hizkuntza ezin ulertzeak asko zailtzen dute harremana. Mattar Gazatik dator, duela bi hilabete anaiarekin Israelen okupaziotik ihesi Palestina uztea erabaki zuen. Emaztea eta bi seme utzi ditu, baina behin Europara iritsita, familia ere hona etortzea pentsatzen ari dira. Bere helburua Belgikara iristea zen eta gurekin egon eta hiru egunetara Bruselan zegoen.

Bidea ez da batere erraza izan: erbesterratu eta egun gutxira Israeleko armadak bere lagunik onena hil zuen. Turkiara iristeko bisaren bila Egiptora joan ondoren, hegazkinez iritsi zen Istanbulera: "Istanbulen giza trafikatzai-leak edozein tokitan aurki ditzakezu: hoteletan, jatetxe edota komertzioetan". Milaka migratzailek bezala, Mattarrek plastikozko ontzi batean zeharkatu

Mattar eta bere anaia Gazatik heldu dira Austria eta Alemania arteko mugara. Salzburgeko errefuxiatuentzako kanpalekuan herritarrek emandako arropa banatzen laguntzen ari dira. MARTIN MENDIZABAL GARAI

zuen Turkia eta Greziaren arteko muga. "Bidaiaren prezioa ontzian jende gehi-go edo gutxiago joan ahala merketzen edota garestitzen da: trafikatzai-leak eskaintzen dizuten ontzia plastikozkoa eta segurtasun gutxiak bada 600 eta 1.000 euro artean ordaintzen duzu, hobea bada, 3.000 eurotik gora".

2.000 euro ordainduta, 10 pertsonentzako lekua zuen plastikozko ontzi batean bidaiatu zuten beraiek, beste 40 lagunekin: "Europara datozen errefuxiatuen %99ak ontzi merkeenak aukeratzin dituzte, horregatik hiltzen dira horrenbeste" dio Mattarrek. Giza trafikatzai-leak labanak eta armak zituzten, eta Mattarrek eta anaiak nabigatzen zekitenez, ontzia gidatzera derrigortu zituzten. Trafikatzai-leak Mattarren anaia-ri gainean zeraman guztia uretara bota zioten, mugikorra, ordenagailua eta dirua, besteak beste. Greziarako bidean

ehunka ontzi ikusi zituztela ere kontatu digute: "Uretan hiltzak ikusten genituen, baina gindoazen baldintzetan ezin genuen ezer egin".

Greziako Mitilini irlara iritsi zirenean masifikazioa handia zela diote palestinar gazteek. Kanpamentuan, herrialdean 15 egun egoteko baimena eman zieten, baina errefuxiatu gehienak ez dira hor gelditzen, hurrengo egunean Mazedoniarako bidea hartzen dute.

Hassan siriarraren iritzia partekatzen du Mattarrek: "Merkel jarrera egokia izaten ari da errefuxiatuekin. Gu Alemaniara lanera gatoz, ez etxean ezer egin gabe egotera. Errefuxiatu askok ikasketak dituzte: medikuntza, zuzenbidea, ingeniari-tza... Hori baliatuko dugu alemaniar ekonomia indartzeko". Orain Alemaniara eramango dion autobusa hartzeko zain dago, bizitza berri bat hasteko azken aurreko geltokian.

**45. BINAKAKO ERREMONTÉ
TXAPELKETA NAGUSIA 2015**

**Urriak 31
abenduak 19**

**JAI-ALAI
galarreta**

**ostegunero
eta
larunbatero**

**EUSKADI
BASQUE COUNTRY**

**ORIAMENDI
2010**